Súd:	Krajský súd Žilina
Spisová značka:	8Co/194/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5110214805
Dátum vydania rozhodnutia:	29. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. František Potocký
ECLI:	ECLI:SK:KSZA:2016:5110214805.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Potockého a členov senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnom spore žalobcov: 1/ F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX/XX, A. X., 2/ F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/X, A. X., obaja právne zastúpení Advokátskou kanceláriou Andrea Havelková, s.r.o., so sídlom D. Dlabača 2748/28, Žilina, IČO: 36 854 956, proti žalovaným: 1/ E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, V., právne zastúpený JUDr. Pavlom Zajacom, advokátom so sídlom F. Q. XX, X., 2/ ERPOS, spol. s r. o., so sídlom Vysokoškolákov 4, Žilina, IČO: 31 588 506, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Mrázovský & partners, s. r. o., so sídlom Mariánske námestie 2, Žilina, IČO: 36 855 278, o ochranu osobnosti, v konaní o odvolaní žalobcov a žalovaného v rade 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 2C/107/2010-437 zo dňa 23. februára 2015, takto

r o z h o d o l :

rozsudok okresného súdu v poradí prvom výroku m e n í tak, že žalovaný v rade 1/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v rade 1/ sumu 3.000,- eur a žalovaný v rade 2/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v rade 1/ sumu 5.000,- eur, každý do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozsudok okresného súdu v poradí druhom a treťom výroku p o t v r d z u j e .

Rozsudok okresného súdu v poradí štvrtom výroku z o s t á v a n e d o t k n u t ý .

Žalovaným v rade 1/, 2/ sa náhrada trov odvolacieho konania proti žalobkyni v rade 1/ n e p r i z n á v a .

Žalovaní v rade 1/, 2/ m a j ú p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rade 2/ v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému v rade 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni v rade 1/ istinu vo výške 8.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (v poradí prvý výrok), v ostatnej časti návrh žalobkyne v rade 1/ zamietol (v poradí druhý výrok), návrh žalobcu v rade 2/ zamietol (v poradí tretí výrok), o trovách konania a trovách právneho zastúpenia si vymienil rozhodnúť po právoplatnosti rozsudku (v poradí štvrtý výrok).
V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobcovia v rade 1/, 2/ sa podanou žalobou domáhali proti žalovaným v rade 1/, 2/ ochrany osobnosti, a to zaplatenia nemajetkovej ujmy, konkrétne žalobkyňa v rade 1/ vo výške 25.000,- eur a žalobca v rade 2/ vo výške 8.000,- eur. Žaloba bola odôvodnená tým, že T. Z. (syn žalobkyne v rade 1/ a brat žalobcu v rade 2/) utrpel dňa XX.XX.XXXX. pracovný úraz, ktorému podľahol. Prevádzkovateľom strojného zariadenia, ktorým bola menovanému spôsobená smrť, bol žalovaný v rade2/, vodičom strojného zariadenia bol žalovaný v rade 1/.

Okresný súd (z hľadiska skutkových zistení) v odôvodnení rozsudku uviedol, že dňa XX.XX.XXXX v meste Prievidza počas povrchových zemných úprav žalovaný v rade 1/ ako vodič pritlačil pri cúvaní strojným zariadením (zemný nakladač L 544) T. Z. o ďalšie strojné zariadenie (univerzálne pásové rýpadlo CAD 330D), následkom čoho boli T. Z. spôsobené rozsiahle devastačné poranenia brušnej dutiny nezlučiteľné so životom, následkom čoho ešte v ten deň T. Z. zomrel. Prevádzkovateľom zemného nakladača L 544, ako i univerzálneho pásového rýpadla CAD 330D bol žalovaný v rade 2/, pre ktorého žalovaný v rade 1/ vykonával zemné práce ako samostatne zárobkovo činná osoba. T. Z. bol zamestnancom žalovaného v rade 2/.
Žalobkyňa v rade 1/ si žalobou uplatnila proti žalovaným v rade 1/, 2/ dva nároky. Prvý nárok vo výške 15.000,- eur žiadala ako osoba oprávnená v zmysle § 15 Občianskeho zákonníka (v ďalšom texte už len „OZ“) z dôvodu, že je matkou zomrelého T. Z., do osobnosti ktorého bolo zasiahnuté konaním tak žalovaného v rade 1/, ako i žalovaného v rade 2/. Druhý nárok na zaplatenie sumy 10.000,- eur si žalobkyňa v rade 1/ uplatňovala proti žalovaným v rade 1/, 2/ titulom porušenia jej osobnostných práv a práv na ochranu osobnosti podľa § 13 ods. 2 OZ. Žalobca v rade 2/ sa domáhal peňažného nároku vo výške 8.000,- eur ako náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ, ktorá mu vznikla zásahom do jeho osobnostných práv.
Okresný súd s poukazom na vykonané dokazovanie a po jeho vyhodnotení vyšiel zo záveru, že protiprávnym konaním žalovaných v rade 1/, 2/ došlo k nenávratnej deštrukcii vzťahov a väzieb medzi žalobcami a neb. T. Z., ktoré tvorili základ ich súkromného života. Následky protiprávneho zásahu nie je možné odstrániť, a preto morálna satisfakcia je nedostatočná.
Čo sa týka uplatňovaných nárokov žalobkyňou v rade 1/ v zmysle § 15 OZ, okresný súd poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku na predchádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu zo dňa 30.05.2012, sp. zn. 6Co/291/2011, kde odvolací súd uviedol, že ohľadne nárokov na tzv. postmortálnu ochranu osobnosti osôb uvedených v § 15 OZ sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi vyslovenými v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.03.2010, sp. zn. 2Cdo/93/2008. Závery Najvyššieho súdu SR vyslovené vo vyššie označenom rozhodnutí si osvojil i okresný súd, keď v tomto smere bližšie uviedol, že v predmetnej veci bolo zasiahnuté do osobnostných práv neb. T. Z., t. j. do jeho práva na život. Napriek skutočnosti, že išlo o zásah neoprávnený, smrťou T. Z. zaniklo právo tejto konkrétnej fyzickej osoby domáhať sa ochrany osobnosti podľa § 13 ods. 2 OZ. Na dedičov ani na osoby uvedené v § 15 OZ nemohlo prejsť právo na nemajetkovú ujmu v peniazoch, ktoré je pre svoju osobnú povahu viazané výlučne na dotknutú fyzickú osobu a okamihom zásahu (smrťou) zaniklo. Pokiaľ teda žalobkyňa v rade 1/ si uplatnila nemajetkovú ujmu vo výške 15.000,- eur s poukazom na ust. § 15 OZ, v tejto časti jej žalobu zamietol. Čo sa týka ďalšieho nároku žalobkyne v rade 1/ uplatneného vo výške 10.000,- eur v zmysle § 13 ods. 2 OZ, v tomto smere zaviazal žalovaného v rade 2/ zaplatiť jej nemajetkovú ujmu vo výške 8.000,- eur, nakoľko predchádzajúcim rozsudkom (č. k. 2C/107/2010-381 zo dňa 17.06.2013 - poznámka odvolacieho súdu) už zaviazal zaplatiť žalovaného v rade 1/ sumu 2.000,- eur, v ktorej časti rozsudok už nadobudol právoplatnosť, nakoľko žalovaný v rade 1/ sa proti vyššie označenému rozsudku neodvolal. Priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 8.000,- eur žalobkyni v rade 1/ okresný súd odôvodnil tým, že ako matka neb. T. Z. utrpela nezvratnú a dlhotrvajúcu citovú ujmu stratou svojho syna. Žila s ním v spoločnej domácnosti, syn bol v produktívnom veku (mal 55 rokov), venoval sa športovej streľbe a kynológii a pokiaľ bol doma, tak všemožne pomáhal svojej matke, finančne ju zabezpečoval, robil nákupy a opravy na rodinnom dome. Pokiaľ napadnutým rozsudkom (v poradí prvým výrokom) zaviazal žalovaného v rade 2/ zaplatiť žalobkyni v rade 1/ náhradu nemajetkovej ujmy 8.000,- eur, v odôvodnení uviedol, že nevychádzal zo solidárnej zodpovednosti žalovaných v rade 1/, 2/ a zároveň poukázal na šetrenie inšpektorátu práce, ktorý šetril príčiny a vznik nehodovej udalosti. Konkrétne z protokolu Inšpektorátu práce Trenčín bolo nepochybne zistené, že na strane zamestnávateľa, t. j. žalovaného v rade 2/ boli zistené nedostatky ohľadne bezpečnosti pri práci, konkrétne žalovaný v rade 2/ určoval zamestnancom náplň práce len rámcovo bez určenia konkrétneho miesta výkonu práce so stavebným strojom. Nezabezpečil ani plnenie požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s prihliadnutím na umiestnenie pracoviska, určenie priestorov na prejazd a pohyb pracovných prostriedkov, vzájomné pôsobenie pracovných činností uskutočňovaných na stavenisku. Inšpektorát práce takýto postup zo strany žalovaného v rade 2/ vyhodnotil ako rozpor so zák. č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisku. Túto skutočnosť súd musel vyhodnotiť aj pri samotnej delenej zodpovednosti žalovaných v rade 1/, 2/, vzal do úvahy aj skutočnosť, ktorú uviedol vo výpovedi svedok C., že i neb. T. Z. v rozpore s bezpečnostnými predpismi vykonával bežnú údržbu svojho pracovného stroja priamo na stavenisku a pri výkone práce. Žalovaný v rade 1/ už zaplatil žalobkyni v rade 1/ sumu 2.000,- eur podľa predchádzajúceho rozsudku okresného súdu, pokiaľ zaviazal žalovaného v rade 2/ zaplatiť žalobkyni v rade 1/ 8.000,- eur, v tomto smere okresný

súd poukázal na ekonomické pomery žalovaného v rade 2/, ktoré sú výrazne lepšie ako u žalovaného v rade 1/. Čo sa týka námietok žalovaného v rade 2/, ktorý namietal, že v čase dopravnej nehody síce bol prevádzkovateľom stavebného stroja, ale tento stroj mal vo výpožičke žalovaný v rade 1/, resp. že nešlo o dopravný prostriedok na prepravu osôb, okresný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že prevádzkovateľom stavebného stroja L 544 bol stále žalovaný v rade 2/, ktorý bol aj jeho vlastníkom. Tu okresný súd dal do pozornosti ust. § 427 ods. 1, 2 OZ, v zmysle ktorého fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Napriek tomu, že pojem „prevádzkovateľ" nie je definovaný, pre jeho zmysel je charakteristické, že je to fyzická alebo právnická osoba, ktorá má právnu a faktickú možnosť trvale disponovať s dopravným prostriedkom. Prevádzkovateľ nemusí byť totožný s vlastníkom dopravného prostriedku, prípadne s jeho vodičom. Z uvedeného potom je potrebné vyvodiť, že prevádzkovateľom nebude ten, kto mal vozidlo napr. požičané iba na určitý čas. Medzi dopravné prostriedky zákonodarca (OZ) uvádza okrem motorových vozidiel aj ďalšie pohyblivé stroje premiestňujúce sa z miesta na miesto, ako napr. buldozéry, rýpadlá a podobne. Prevádzkovateľom stavebného stroja L 544 nemohol byť žalovaný v rade 1/, nakoľko tento mal ho zapožičaný len po dobu stavebných prác.
Čo sa týka nárokov žalobcu v rade 2/, okresný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že jeho nároky v zmysle § 13 ods. 2, 3 OZ nie sú dôvodné. V konaní nebol preukázaný vážny zásah do jeho cti do takej miery, ktorý by oprávňoval súd priznať mu nemajetkovú ujmu v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2, 3 OZ. Okresný súd v tomto smere poukázal na svedeckú výpoveď svedka O., ktorý farbistým a objektívnym spôsobom popísal, aký bol vzťah medzi neb. T. Z. a žalobcom v rade 2/.
O trovách konania si okresný súd vymienil rozhodnúť osobitným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, a to v zmysle § 151 ods. 3 O. s. p. (účinného do 30.06.2016 - poznámka odvolacieho súdu).

2. Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie žalobcovia v rade 1/, 2/ i žalovaný v rade 2/.

3. Žalobkyňa v rade 1/ vo vzťahu k zamietnutiu nároku 15.000,- eur, ktorý uplatnila proti žalovaným podľa § 15 OZ, uviedla, že pokiaľ sa okresný súd stotožnil s názorom odvolacieho súdu vysloveným v predchádzajúcom rozsudku zo dňa 30.05.2012, sp. zn. 6Co/191/2011 (s poukazom na závery Najvyššieho súdu SR uvedené v rozhodnutí zo dňa 30.03.2010, sp. zn. 2Cdo/93/2008), ide o ojedinelý a nesprávny právny názor založený na zužujúcom a ničím neodôvodnenom výklade § 15 OZ, ktorý je uznávaný len časťou súdnej praxe, avšak prevažná časť všeobecných súdov, ako aj publikujúci odborníci a právna teória zastávajú opačný názor. Z oblasti právnej teórie poukázala na Občiansky zákonník I. veľký komentár, Bratislava: EUROKÓDEX 2011 autora I. Feketeho, resp. Komentár k vybraným článkom Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd EURO IURIS - Európske právne centrum, o. z., 2007 od autorky Marice Pirošíkovej. Čo sa týka rozhodovacej praxe všeobecných súdov, žalobkyňa v rade 1/ poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/54/1999, Nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 06.03.2012, sp. zn. I.ÚS 1586/2009, rozsudok Krajského súdu v Ostrave zo dňa 23.01.1998, sp. zn. 23C/52/1996. Vo vzťahu k rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.03.2010, sp. zn. 2Cdo/93/2008 žalobkyňa uviedla, že pokiaľ by sa dôsledne spravovala úvahami Najvyššieho súdu použitými v označenom rozhodnutí, musela by dôjsť k záveru, že všetky možné formy morálneho zadosťučinenia rovnako nemožno uplatňovať osobami špecifikovanými v § 15 OZ, nakoľko ani jedna z nich už nemôže byť satisfakciou pre dotknutú mŕtvu osobu a každá z nich má výsostne osobnú povahu vo vzťahu k tejto osobe. Je teda nepochybné, že právny názor založený na týchto úvahách je nesprávny, nakoľko týmto výkladom § 15 OZ v spojení s § 13 OZ by sa v podstate vylúčila možnosť akejkoľvek postmortálnej ochrany podľa § 15 OZ, t. j. zákonná ochrana by nebola takýmto spôsobom praxou súdov znemožnená, čím by toto zákonné ustanovenie stratilo akékoľvek opodstatnenie. Naviac právo na peňažné zadosťučinenie je možné kvalifikovať ako právo majetkové, ktoré možno oddeliť od jeho subjektu, prevádzať, scudzovať, podliehajúce exekúcii, premlčaniu a preklúzii. Aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej praxi o sťažnostiach smerujúcich voči Slovenskej republike v skutkovo podobných prípadoch, ako je v tejto právnej veci, dospel opakovane k záveru, že neexistuje dostatočne ustálená judikatúra v podobných prípadoch, ktorá by preukazovala, že možnosť získať finančnú náhradu vo vzťahu k nemajetkovej ujme využitím dotknutého prostriedku nápravy podľa § 15 a § 13 OZ, je v praxi dostatočne určitá a ponúka primerané šance na úspech tak, ako to vyžaduje príslušná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva. Vo vzťahu k tomuto prípadu poukázala aj na skutočnosť, že žalobu na peňažné zadosťučinenie podľa § 15 OZ podávala v čase, kedy súdna prax zastávala opačný názor ako ten, ktorý bol prezentovaný v napadnutom rozsudku. V tomto smere poukázala napr.

na rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom vydaný dňa 09.09.2004 v konaní sp. zn. 7C/818/96, potvrdený Krajským súdom v Banskej Bystrici dňa 19.01.2005.
Vo vzťahu k výške priznaného peňažného zadosťučinenia uviedla, že súdom priznaná suma 2.000,- eur (proti žalovanému v rade 1/) a 8.000,- eur (proti žalovanému v rade 2/) nie je postačujúca vo vzťahu k intenzite zásahu, z ktorého boli jej nároky v tomto konaní odvodzované. V momente, kedy súd jej nepriznal nárok podľa § 15 OZ, bolo na mieste, aby jej bol priznaný nárok podľa § 13 ods. 2 OZ vo výške vyššej, nakoľko hodnota ľudského života vyčíslená na sumu 10.000,- eur je zjavne neprimeraná a nízka, najmä pokiaľ túto výšku relutárnej náhrady porovná s rozhodnutiami súdov SR vo veciach na ochranu osobnosti titulom zverejnenia nepravdivých skutočností, novinových článkov a podobne. Pri rozhodovaní o výške náhrady okresný súd nevzal do úvahy, že jej nebolo poskytnuté zo strany žalovaného v rade 2/ žiadne morálne zadosťučinenie, naopak označený žalovaný ako zamestnávateľ zosnulého syna jej nevyjadril po úmrtí ani len sústrasť, neprejavil žiadnu ľútosť nad touto tragickou udalosťou, neprišiel na pohreb neb. syna, neposkytol a ani sa nesnažil jej poskytnúť ako matke nebohého žiadnu pomoc.
Žalobkyňa v rade 1/ ďalej v odvolaní namietala, že pokiaľ odvolací súd vyslovil v tejto právnej veci názor, na základe ktorého ju nepovažoval za oprávnenú domáhať sa nároku podľa § 15 OZ bez toho, aby v tomto konaní ktorýkoľvek z účastníkov túto skutočnosť namietal, zapríčinil, že jeho rozhodnutie bolo prekvapivé, voči ktorému nemohla argumentovať ešte pred vyslovením tohto záväzného právneho názoru a tak jej bola zo strany súdov odňatá možnosť konať pred súdom.

4. Žalobca v rade 2/ v odvolaní namietal, že okresný súd sa k jeho nároku i napriek rozsiahlemu odôvodneniu napadnutého rozsudku vyjadril len veľmi stručne. Preto v tejto časti považoval napadnutý rozsudok za neodôvodnený a navyše nepreskúmateľný. V podrobnostiach ďalej v odvolaní uviedol, že sa nedomáhal uplatneného nároku z dôvodu vážneho zásahu do jeho cti, ako to uviedol okresný súd v odôvodnení rozsudku. Svoj nárok odvodzoval zo zásahu do jeho práva na súkromný a rodinný život, čo znamená, že nebol povinný v tomto konaní preukazovať akýkoľvek zásah do jeho cti. Zásah do jeho práva na súkromie a rodinný život bol v tomto konaní preukázaný nad akúkoľvek pochybnosť, nakoľko je nepochybné, že nečakaným a šokujúcim úmrtím jeho brata pri výkone povolania na pracovisku došlo k tak závažnému zásahu do práva na ochranu osobnosti spočívajúceho v obmedzení súkromného a rodinného života žalobcu v rade 2/, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 OZ nemôže byť na mieste. Podľa jeho názoru je nesporné, že tragické a náhle úmrtie jediného súrodenca žijúceho v tesnej blízkosti - v rovnakej obci, s ktorým bol žalobca v rade 2/ v podstate nepretržite od svojho narodenia v úzkom kontakte, je natoľko intenzívny zásah do osobnosti žalobcu v rade 2/, pre ktorého úmrtie brata predstavuje do dnešného dňa neodčiniteľnú citovú ujmu a túto by rovnako pociťoval každý, ktorý by sa v jeho postavení nachádzal. Okresný súd ani neuviedol, prečo nevnímal tento zásah za vážny a intenzívny, okresný súd z celého dokazovania a bez bližšieho odôvodnenia sa zameral len na jedinú svedeckú výpoveď svedka O.. K svedeckej výpovedi označeného svedka je potrebné uviesť, že bola veľmi všeobecná, povrchná, nehovorí o žiadnych konkrétnych nezhodách medzi žalobcom v rade 2/ a neb. bratom či ich príčinách.

5. Žalobcovia v rade 1/, 2/ na základe podaného odvolania a ich argumentov navrhli rozsudok zmeniť tak, že ich žalobe sa v celom rozsahu vyhovie. Pokiaľ odvolací súd ich odvolaniu nevyhovie, navrhli, aby odvolací súd vyslovil vo výroku svojho rozhodnutia, že odvolanie je prípustné, nakoľko ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu k otázkam, ktoré bližšie uviedli v závere svojho odvolania.

6. Žalovaný v rade 2/ svojím odvolaním napádal v poradí prvý výrok napadnutého rozsudku, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni v rade 1/ istinu vo výške 8.000,- eur.
V dôvodoch odvolania uviedol, že v konaní vypočutý svedok V. C. - zamestnanec žalovaného v rade 2/ uviedol, že žalovaný v rade 1/ vykonával pre žalovaného v rade 2/ práce ako živnostník na pracovnom stroji, ktorý mal vo svojej dispozícii počas celej doby, a to na základe ústnej zmluvy o výpožičke. Zároveň od pracovného stroja mu boli odovzdané kľúče a tieto mal počas celej doby výkonu svojej činnosti vo svojej držbe. Tiež uviedol, že žalovaný v rade 1/ niesol aj hmotnú zodpovednosť za daný pracovný stroj. Z výpovede svedka V. C., ktorý bol stavbyvedúci tiež jednoznačne vyplynulo, že žalovaný v rade 1/ mal pracovný stroj v dlhodobej výpožičke. Z uvedeného vyplýva, že bol to práve žalovaný v rade 1/, ktorý mal reálnu a faktickú možnosť disponovať s pracovným strojom, ktorý podľa názoru žalovaného v rade 2/ zodpovedá za škodu, ktorú svojím konaním spôsobil. Okresný súd teda dospel k nesprávnemu právnemu záveru, ktorým konštatoval, že bol to žalovaný v rade 2/ ako vlastník pracovného stroja, ktorý mal faktickú aj trvalú možnosť týmto strojom disponovať.

Žalovaný v rade 2/ ďalej namietal, že okresný súd v napadnutom rozsudku veľmi zmätočne odôvodnil povinnosť žalovaného v rade 1/ zaplatiť žalobkyni v rade 1/ sumu 2.000,- eur a tiež povinnosť žalovaného v rade 2/ zaplatiť žalobkyni v rade 1/ sumu 8.000,- eur. Okresný súd na jednej strane poukazuje na závery protokolu Inšpektorátu práce Trenčín, v ktorom sa konštatuje, že na strane žalovaného v rade 2/ boli zistené určité nedostatky a zároveň poukazuje na jeho výhodnejšie ekonomické postavenie, na strane druhej uvádza, že bol to práve žalovaný v rade 1/, ktorý svojím zavineným konaním spôsobil smrť T. Z.. Je potom absurdné, aby žalovaný v rade 2/ bol zaviazaný na náhradu nemajetkovej ujmy v oveľa väčšej miere ako žalovaný v rade 1/, teda samotný pôvodca zásahu.
Žalovaný v rade 2/ poukázal v odvolaní aj na to, že okresný súd sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s jeho tvrdeniami a argumentáciou týkajúcou sa vzniku samotnej škody, t. j. smrti T. Z.. V konaní prezentoval procesnú obranu založenú na názore, že za danej skutkovej a dôkaznej situácie nemožno na daný nárok aplikovať ust. § 427 ods. 1 a nasl. OZ, nakoľko škoda, pri ktorej následkom udalostí došlo, nebola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky, t. j. povahou pracovného stroja. V tomto smere podporne uvádzal právny názor Najvyššieho súdu ČR vyslovený v rozhodnutí Rc/77/2007, eventuálne v rozhodnutí 25Cdo/3125/2005. Tiež zastával právny názor, že nie je možné, aby žalobcovia požadovali nemajetkovú ujmu v peniazoch s odvolaním sa na objektívnu zodpovednosť, za daného stavu prichádzala do úvahy jedine všeobecná zodpovednosť za škodu podľa ust. § 420 a nasl. OZ, avšak aj tu zastával názor, že podľa tohto ustanovenia v predmetnom konaní absentujú akékoľvek predpoklady zodpovednosti vzniku za škodu s ohľadom na protiprávne konanie, príčinnú súvislosť a zavinenie. Nakoľko žalovaný v rade 1/ vykonával práce pre žalovaného v rade 2/ ako živnostník, do úvahy neprichádzala ani aplikácia ust. § 420 ods. 2 OZ. Okresný súd ani túto jeho právnu argumentáciu v odôvodnení rozsudku nevyhodnotil, vôbec sa ňou nezaoberal, dokonca na ňu ani nepoukázal. Na základe uvedeného mal za to, že uvedeným postupom okresného súdu bolo porušené jeho právo na náležité odôvodnenie rozsudku.
Na základe uvedených skutočností navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť tak, aby žaloba žalobkyne v rade 1/ bola proti žalovanému v rade 2/ v celom rozsahu zamietnutá, eventuálne navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Strany sporu sa k podaným odvolaniam písomne nevyjadrili.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie strán sporu bolo podané v lehote (§ 362 CSP) a má predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 364, § 365 CSP), vychádzajúc z viazanosti rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario za použitia § 219 ods. 3 CSP), v poradí prvom výroku podľa § 388 CSP zmenil a v poradí druhom a treťom výroku podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, to všetko z nasledovných dôvodov.
9. Ako už vyplýva z bodu 1 odôvodnenia tohto rozsudku, okresný súd v poradí prvým výrokom napadnutého rozsudku uložil žalovanému v rade 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni v rade 1/ sumu 8.000 eur titulom nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ, ktorá bola žalobkyni v rade 1/ spôsobená v súvislosti s tragickým úmrtím syna T. dňa XX.XX.XXXX. Okresný súd pri rozhodovaní o výške nároku vychádzal zo skutočnosti, že žalobkyňa v rade 1/ si podľa § 13 ods. 2 OZ uplatnila nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 10.000 eur, ktorú žiadala zaplatiť od žalovaných v rade 1/ ,2/ spoločne a nerozdielne a tiež zo skutočnosti, že skorším rozsudkom č. k. 2C/107/2010-381 zo dňa 17.06.2013 bola už právoplatne žalovanému v rade 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni v rade 1/ nemajetkovú ujmu podľa § 13 ods. 2 OZ vo výške 2.000 eur.
Čo sa týka skutkových okolností vzťahujúcich sa na peňažné zadosťučinenie žalobkyne v rade 1/ uplatnené proti žalovaným v rade 1/,2/ podľa § 13 ods. 2 OZ odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že okresný súd z hľadiska skutkových okolností dospel na základe vykonaných dôkazov ku správnym skutkovým zisteniam, dokazovanie vykonal v rozsahu potrebnom na rozhodnutie vo veci, pričom dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné zo strany odvolacieho súdu opakovať, eventuálne dopĺňať. Odvolací súd tak v zmysle § 383 CSP vychádzal z viazanosti skutkovým stavom, ako ho okresný súd zistil.
Odvolací súd sa však nestotožnil s právnym posúdením nároku žalobkyňou v rade 1/ uplatneného podľa § 13 ods. 2 OZ, podľa ktorého posúdenia okresný súd určil rozdielnu zodpovednosť žalovaným v rade 1/, 2/ ako pôvodcom neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne v rade 1/. Okresný súd rozdielnu zodpovednosť (žalovaný v rade 1/ v rozsahu 2.000 eur, žalovaný v rade 2/ v rozsahu 8.000 eur - pozn. odvolacieho súdu) odôvodnil v podstate tým, že ekonomické pomery žalovaného v rade 2/ sú výrazne lepšie ako žalovaného v rade 1/.

Skôr ako odvolací súd uvedie v ďalšom texte právne úvahy, ktoré ho viedli k zmene prvého výroku napadnutého rozsudku, považuje za potrebné uviesť, že pôvodcami neoprávneného zásahu do práv žalobkyne v rade 1/ (v súvislosti s tragickým úmrtím jej syna T.) boli tak žalovaný v rade 1/ ako i žalovaný v rade 2/. Podľa skutkových okolností tohto prípadu ako boli správne zistené prvostupňovým súdom, žalovaný v rade 1/ pri cúvaní so zemným nakladačom L544 pritlačil T. Z. o ďalšie strojné zariadenie - univerzálne pásové rýpadlo CAT 330D, keď v čase pred tragickou udalosťou mohol z kabíny zemného nakladača L544 prostredníctvom spätného zrkadla vidieť časť univerzálneho pásového rýpadla CAT 330D, konkrétne i to miesto, kde sa práve nachádzal T. Z. (viď zápisnica Inšpektorátu práce Trenčín zo dňa 25.11.2008, vyhotovená deň po udalosti - č.l. 70 a nasl. spisu). Táto skutočnosť v podstate vyplýva i zo skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 3T/89/2010-177 zo dňa 19.05.2010, v ktorej sa konštatuje porušenie Vyhlášky č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce pri stavebných prácach zo strany žalovaného v rade 1/. Žalovaný v rade 1/ (a to odhliadnuc od toho, či konal zavinene alebo nie, nakoľko zodpovednosť za neoprávnený zásah podľa § 13 OZ je založená na objektívnom princípe - pozn. odvolacieho súdu), bol pôvodcom neoprávneného zásahu do práv žalobkyne v rade 1/ a v príčinnej súvislosti s týmto jeho neoprávneným zásahom vznikla ujma na osobnosti fyzickej osoby, t.j. žalobkyne v rade 1/.

Pokiaľ ide o žalovaného v rade 2/, odvolací súd s poukazom na dostatočné a zároveň správne skutkové zistenia v prvostupňovom konaní, konštatuje, že aj v osobe tohto žalovaného možno (popri žalovanom v rade 1/ - pozn. odvolacieho súdu) vidieť pôvodcu neoprávneného zásahu do práv žalobkyne v rade 1/, keď v príčinnej súvislosti s týmto neoprávneným zásahom žalovaného v rade 2/ vznikla ujma na jej osobnosti. Podľa vykonaných dôkazov podstata neoprávneného zásahu žalovaného v rade 1/ spočíva v tom, že označený žalovaný bol vlastníkom a zároveň prevádzkovateľom zemného nakladača L 544, ktoré zariadenie bolo použité žalovaným v rade 1/ pri realizácii činnosti žalovaného v rade 2/. Naviac neoprávnený zásah žalovaného v rade 2/ vyplýva i z Protokolu Inšpektorátu práce Trenčín zo dňa 18.02.2009, v ktorom sa konštatuje porušenie bezpečnostných predpisov zo strany tohto žalovaného (viď bod G písm. b/ Protokolu). Vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ ako pôvodcovi neoprávneného zásahu možno primerane aplikovať i právne úvahy uvedené v rozsudku Najvyššieho súdu ČR zo dňa 29.09.2008, sp. zn. 30Cdo/999/2007, ktorých podstata spočíva v tom, že ak bol zásah do osobnosti fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou k realizácii činnosti tejto právnickej osoby, postihuje sankcia podľa § 13 OZ i túto samotnú právnickú osobu, a to podľa § 420 ods. 2 v spojení s § 853 OZ. Najvyšší súd ČR v súvislosti s konkrétnym prejednávaným prípadom vo veci sp. zn. 30Cdo/999/2007 ďalej dopĺňa, že ak pri určení zodpovednej osoby za nemajetkovú ujmu možno použiť § 420 ods. 2 OZ, neexistuje argument, ktorý by vylučoval použitie § 427 a nasl. OZ. Použitie § 427 a nasl. OZ sa však uplatní len pri určení osoby zodpovednej za zásah, pri skúmaní predpokladov za zásah sa však postupuje podľa ust. § 13 OZ. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené úvahy potom neprisvedčil námietke žalovaného v rade 2/, že v prejednávanej veci nie je pasívne legitimovanou osobou. Ako nedôvodnú vyhodnotil i námietku tohto žalovaného, že za neoprávnený zásah do práv žalobkyne v rade 1/ výlučne zodpovedá iba žalovaný v rade 1/, ktorý bol v čase tragickej udalosti živnostníkom, a ktorý mal zemný nakladač L544 v dlhodobej výpožičke, čím sa stal jeho prevádzkovateľom. Odvolací súd k uvedenej námietke uvádza, že samá skutočnosť, že žalovaný v rade 1/ vykonával práce na zemnom nakladači L544 (v čase nehody - pozn. odvolacieho súdu) ako živnostník, je z hľadiska ust. § 13 OZ právne irelevantná. Podľa označeného ustanovenia je totiž dôležité, kto bol pôvodca zásahu. Čo sa týka tvrdenej dlhodobej výpožičky, zo spisového materiálu vyplýva, že žalovaný v rade 1/ toto tvrdenie žalovaného v rade 2/ výslovne poprel (výsluch žalovaného v rade 1/ na pojednávaní dňa 21.02.2013). Aj podľa výpovede svedka C. je zrejmé, že vlastníkom a prevádzkovateľom vyššie označeného zemného stroja bol žalovaný v rade 2/ (výpoveď označeného svedka na pojednávaní dňa 27.05.2013). Žalovaný v rade 2/ sa nakoniec nesprávne odvoláva na čl. 4 bod 8 Zmluvy o dielo uzavretej medzi ním a žalovaným (č.l. 248 a nasl. spisu), ktorý bod sa zmieňuje len o zapožičaní náradia, nie pracovného stroja.

Odvolací súd na základe hore uvedeného potom prijal záver, že pôvodca neoprávneného zásahu do práv žalobkyne v rade 1/ z hľadiska ust. § 13 OZ boli tak žalovaný v rade 1/ ako i žalovaný v rade 2/. Pokiaľ ide o mieru (podiel) neoprávneného zásahu každého zo žalovaných, odvolací súd sa nestotožnil so záverom okresného súdu, že žalovaný v rade 2/ by mal zodpovedať žalobkyni v rade 1/ vo vyššej miere s poukazom na jeho lepšie ekonomické pomery, nakoľko tento argument nemá oporu v zákone. Keďže vyjadriť mieru (podiel) neoprávneného zásahu každého zo žalovaných je s prihliadnutím na skutkové okolnosti prejednávaného prípadu prakticky nemožné, odvolací súd túto mieru určil rovnako pre každého zo žalovaných. Táto úvaha odvolacieho súdu potom vyústila do zmeny prvého výroku napadnutého rozsudku v tom smere, že ak žalobkyňa v rade 1/ uplatnila peňažný nárok podľa § 13 ods. 2 OZ vo

výške 10.000,- eur a zároveň za situácie, kedy žalovaný v rade 1/ bol už skorším rozsudkom právoplatne zaviazaný zaplatiť jej 2.000,- eur, pri rovnakej miere zodpovednosti za neoprávnený zásah, odvolací súd určil žalovanému v rade 1/ povinnosť zaplatiť ďalších 3.000,- eur a žalovanému v rade 2/ sumu 5.000,- eur, nakoľko označený žalovaný žalobkyni v rade 1/ z titulu § 13 ods. 2 OZ doposiaľ nič neplnil. Odvolací súd nakoniec vo vzťahu k nároku žalobkyne v rade 1/ uplatneného podľa § 13 ods. 2 OZ uvádza, že nemal pochybnosti o oprávnenosti tohto nároku, tu odkazuje na závery napadnutého rozsudku, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnil.
Nakoľko žalobkyňa v rade 1/ ohľadne jej nároku uplatneného podľa § 13 ods. 2 odvolaním namietala nesprávnosť rozhodnutia súdu o delenom plnení s poukazom na skutočnosť, že žiadala zaviazať žalovaných v rade 1/,2/ spoločne a nerozdielne, resp. namietala, že ak súd jej nepriznal nárok uplatnený podľa § 15 OZ, mal jej priznať podľa § 13 ods. 2 OZ vyššiu sumu ako 10.000,- eur, odvolací súd sa musel vysporiadať i s uvedenými námietkami. Pokiaľ ide o námietku žalobkyne v rade 1/ o nemožnosti deleného plnenia, túto námietku odvolací vyhodnotil ako nedôvodnú, nakoľko na prejednávaný prípad nemožno aplikovať ust. § 438 OZ o spoločnej zodpovednosti. V podrobnostiach v tomto smere uvádza, že zodpovednosť podľa § 13 ods. 2, 3 OZ nie je zodpovednosťou za škodu, podľa § 13 OZ ide o občiansko-právnu zodpovednosť objektívneho charakteru, pričom náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa vyššie označeného ustanovenia nemožno stotožňovať s majetkovou ujmou podľa § 420 a nasl. OZ. Neobstojí ani námietka, že súd jej mal podľa § 13 ods. 2 OZ priznať vyššiu sumu akú sama uplatnila (10.000,- eur - pozn. odvolacieho súdu), nakoľko súd prvého stupňa nemohol v zmysle § 153 ods. 2 O.s.p. účinného do 30.06.2016 prekročiť návrh žalobkyne v rade 1/ a prisúdiť jej podľa § 13 ods. 2 OZ viac ako sama žiadala, pričom v prejednávanej veci nešlo o konanie, ktoré by sa mohlo začať aj bez návrhu alebo o prípad, kedy by z právneho predpisu vyplýval určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi sporu. Rovnaká zásada platila i pre odvolací súd (§ 216 CSP).

10. Pokiaľ okresný súd žalobu žalobkyne v rade 1/ o zaplatenie peňažného nároku vo výške 15.000,- eur uplatneného podľa § 15 OZ zamietol (v poradí druhý výrok napadnutého rozsudku), odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu konštatuje vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie stotožňujúc sa zároveň s právnymi argumentmi uvedenými v tomto smere na str. 10 písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku. Odvolacie námietky žalobkyne v rade 1/ smerujúce proti tejto časti rozsudku okresného súdu vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné.
Námietka, že v súvislosti s tragickým úmrtím syna T. má právo na nemajetkovú ujmu v peniazoch i podľa § 15 OZ, pričom názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v rozsudku zo dňa 30.03.2010, sp. zn. 2Cdo/93/2008 treba považovať za ojedinelý a naproti tomu za správny a zásadný treba považovať vo vzťahu k tomuto jej nároku názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR v konaní sp. zn. 5Cdo/54/1999, nie je podľa odvolacieho súdu dôvodná. Nedôvodná je v tomto smere i argumentácia žalobkyne v rade 1/, že ak by sa prijal názor vyslovený Najvyšším súdom SR v rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/93/2008, potom by osoby uvedené v § 15 OZ nemohli uplatňovať ani všetky formy morálneho zadosťučinenia. Odvolací súd k uvedeným námietkam žalobkyne v rade 1/ uvádza nasledovné:
Zvláštne osobnostné právo osôb podľa § 15 OZ nie je čo do obsahu a rozsahu zhodné s vlastným osobnostným právom zomrelej osoby. Spoločné majú tieto práva to, že i osoby uvedené v § 15 môžu na ochranu osobnosti zomrelej fyzickej osoby použiť právne prostriedky ochrany uvedené v § 13 s výnimkou (podľa súdnej praxe i právnej doktríny) práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. I keď názor na uvedenú otázku nie je jednoznačný (no prevažujúci), možno s týmto prevažujúcim názorom súhlasiť, nakoľko účelom ust. § 15 je zachovanie piety, pamiatky, resp. spomienky osobnosti zomrelej fyzickej osoby. Peňažná satisfakcia postihnutej fyzickej osoby je natoľko spätá s touto osobou, že jej smrťou zaniká a neprechádza na dediča (§ 579 OZ). Preto právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné pre jeho majetkovú povahu podradiť rovnakému právnemu režimu, akému inak podliehajú všetky práva obmedzené na osobu veriteľa, t. j. práva osobnej povahy (§ 579 ods. 2 OZ). Z uvedeného potom možno vyvodiť záver, že osobám uvedeným v § 15 OZ v zásade nebráni uplatňovať právo na morálne zadosťučinenie zomrelej fyzickej osoby, nie však právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. O skutočnosti, že smrťou fyzickej osoby zaniká právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch svedčí i početná judikatúra nielen v Českej republike (napr. rozhodnutie Vrchného súdu Olomouc sp. zn. 1Co/46/2009, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/388/2012), ale i v Slovenskej republike (napr. okrem už spomínaného rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.03.2010, sp. zn. 2Cdo/93/2008 i rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.04.2013, sp. zn. 14Co/1/2013, resp. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/93/2008, 2Cdo/3/2012). Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené závery v poradí druhý výrok napadnutého rozsudku okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

11. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil i výrok napadnutého rozsudku (v poradí tretí), ktorým bola žaloba žalobcu v rade 2/ (ktorou ako brat zomrelého T. Z. uplatnil proti žalovaným v rade 1/, 2/ peňažný nárok vo výške 8.000,- eur podľa § 13 ods. 2 OZ) v celom rozsahu zamietnutá. I keď možno okresnému súdu vytknúť nie celkom presvedčivé odôvodnenie rozsudku vo vzťahu k posúdeniu žaloby brata nebohého (napr. na str. 9 uvádza, že nečakaná náhla smrť T. Z. drasticky a nezvratne zasiahla do života žalobcov, t. j. i žalobcu v rade 2/, resp. že protiprávnym konaním žalovaných došlo k nenávratnej deštrukcii vzťahov a väzieb medzi nebohým a žalobcami, naproti tomu na str. 12 už uvádza, že súd v konaní nemal preukázaný taký vážny zásah do cti žalobcu v rade 2/, ktorý by oprávňoval priznať mu nemajetkovú ujmu v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2, 3 OZ), jeho závery o nedôvodnosti žaloby žalobcu v rade 2/ sú v zásade správne a vychádzajú i zo správnych skutkových zistení.
Skutkové okolnosti vo vzťahu k žalobe žalobcu v rade 2/, ako boli zistené v prvostupňovom konaní (výsluch žalobcu v rade 2/ na pojednávaní dňa 06.12.2010, na odvolacom pojednávaní dňa 16.05.2012, výsluch svedkyne V. Z. - manželky žalobcu v rade 2/ na pojednávaní 28.03.2011, svedka X. Z. - syna žalobcu v rade 2/ na pojednávaní 28.03.2011, svedka P. O. - spolupracovníka neb. T. Z. na pojednávaní 21.03.2011) i podľa odvolacieho súdu nepreukazujú dôvodnosť žaloby žalobcu v rade 2/. Žalobca v rade 2/ pri výsluchu na pojednávaní 06.12.2010 neuviedol žiadne relevantné skutočnosti v tom smere, akým spôsobom bola dotknutá (zasiahnutá) jeho osobnosť v súvislosti so smrťou brata T., na odvolacom pojednávaní dňa 16.05.2012 uviedol, že jeho vzťahy s bratom T. boli dobré, doslova bratské, žili v jednej dedine, v rámci možností sa navštevovali, keď niečo potreboval, vždy mu ochotne pomohol, keď sa stretli, tak sa aj porozprávali, bližšie vzťahy neudržiavali, v roku 2005 mali istý konflikt kvôli tomu, že zvýšil na matku hlas. Následne sa ich vzťahy upravili a bežne si pomáhali. Manželka žalobcu v rade 2/ na pojednávaní dňa 28.03.2011 vypovedala v tom smere, že ona i jej manžel mali dobrý vzťah k T., ktorý sa prejavoval tým, že k nim chodil, nosil deťom sladkosti, pomáhal ich dcére na stavbe domu, manžel mu pomáhal pri oprave auta a že T. Z. bol dobrý človek. Syn žalobcu v rade 2/ na tom istom pojednávaní vypovedal, že otec mal s T. dobrý vzťah, taký klasický, pomáhali si pri chystaní dreva. Nakoľko otec pracoval v Českej republike, stretávali sa 1x za 20 dní a tiež uviedol, že otec mal s bratom jeden konflikt ohľadne partnerky brata. Svedok P. O., spolupracovník T. Z. na pojednávaní 21.03.2011 vypovedal, že pracovali spolu u žalovaného v rade 2/ po dobu 5 rokov, bývali na jednej ubytovni a že T. Z. sa mu sťažoval na žalobcu v rade 2/, že s ním nevychádza, nemajú sa radi, konkrétnosti mu T. Z. v tomto neuviedol. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že vyššie uvedené dôkazy boli jediné, ktorými žalobca v rade 2/ v prejednávanej veci argumentoval existenciu svojho nároku uplatneného v zmysle § 13 ods. 2, 3 OZ.
Výkladom ust. § 13 ods. 2 OZ možno bez dôvodných pochybností dospieť k záveru, že fyzická osoba má právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch zásadne vtedy, ak by (aj smrťou blízkej osoby) bola znížená jeho dôstojnosť v značnej miere, ktorá skutočnosť ani podľa odvolacieho súdu nebola na podklade dôkazov (opísaných vyššie) preukázaná žalobcom v rade 2/. Nakoľko označený žalobca súdu iné dôkazy v tomto smere nepredložil, odvolací súd rozsudok okresného súdu v poradí treťom výroku ako vecne správny potvrdil.

12. Rozsudku okresného súdu v poradí štvrtom výroku sa odvolací súd nedotkol, na základe tohto výroku okresný súd rozhodne o trovách prvostupňového konania po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu.

13. Odvolací súd postupom podľa § 396 CSP rozhodol o trovách tohto odvolacieho konania medzi žalobkyňou v rade 1/ a žalovanými v rade 1/, 2/ tak, že žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, i keď boli proti žalobkyni v rade 1/ úspešní (čo do nároku 15.000,- eur). Odvolací súd na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania medzi žalobkyňou v rade 1/ a žalovanými v rade 1/, 2/ aplikoval ust. § 396 v spojení s § 257 CSP. Výnimočne nepriznal žalovaným v rade 1/, 2/ vo vzťahu k žalobkyni v rade 1/ trovy odvolacieho konania s poukazom na zložitosť právnej problematiky ohľadne nároku žalobkyne v rade 1/ uplatneného podľa § 15 OZ a tiež s poukazom na sociálne a majetkové pomery tejto žalobkyne (vek 90 rokov, vdova, starobná dôchodkyňa s dôchodkom vo výške 340,- eur mesačne).

14. Odvolací súd postupom podľa § 396 CSP a za použitia § 255 ods. 1 CSP rozhodol i o trovách odvolacieho konania vo vzťahu medzi žalobcom v rade 2/ a žalovanými v rade 1/, 2/. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP priznal žalovaným proti žalobcovi v rade 2/ právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, nakoľko žalovaní boli proti tomuto žalobcovi v tomto odvolacom konaní v celom rozsahu úspešní. Vo vzťahu medzi týmito účastníkmi sporu neboli splnené podmienky na aplikáciu ust. § 257

CSP ani z dôvodu zložitosti právnej problematiky (zo strany žalobcu v rade 2/ išlo o nárok podľa § 13 ods. 2, 3 OZ, ohľadne ktorého ustanovenia je judikačná prax súdov známa a v podstate jednotná) ani z dôvodu sociálnych a majetkových pomerov žalobcu v rade 2/, čomu nasvedčujú závery uznesenia Okresného súdu Žilina č. k. 2C/107/2010-492 zo dňa 29.10.2015, ktorým žalobcovi v rade 2/ nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov.

15. Odvolací súd s prihliadnutím na návrh žalobcov, aby bolo pripustené dovolanie proti jeho rozhodnutiu poznamenáva, že pôvodné ust. § 238 ods. 3 O. s. p. (ktoré umožňovalo odvolaciemu súdu vysloviť vo výroku svojho rozhodnutia prípustnosť dovolania), Civilný sporový poriadok, za účinnosti ktorého odvolací súd už rozhodoval, neprevzal vyššie označené ustanovenie O. s. p. účinného do 30.06.2016. Dovolanie proti tomuto rozsudku je prípustné za podmienok uvedených v poučení (nižšie).

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

P o u č e n i e o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.
Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)